

Heves Vármegye Önkormányzatának a 2024-2029. évre szóló gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. § (5) bekezdése értelmében a közgyűlés az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el az új gazdasági programot.

Az Mötv. szabályai szerint az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit, gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti. A törvény értelmében a gazdasági program, fejlesztési terv a közgyűlés megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. Ezen gazdasági programot az önkormányzati ciklus végéig, 2029-ig készítjük.

A Heves Vármegyei Önkormányzat az elmúlt bő tíz évben mind a területfejlesztési tervezési, mind a saját projektjei végrehajtása során széleskörű partnerségi kapcsolatrendszert alakított ki. Ezt a tendenciát a jövőben tovább kívánjuk erősíteni és a jelen programban megfogalmazott alapelvek, célok, feladatok végrehajtása során jelentős szerephez juttatni a vármegyei érdekelteket. A gazdasági program végrehajtásának időszakában a szereplők által elvárt célok meghatározása és a végrehajtás folyamatában alkalmazott eszközrendszer mellett azonban fontos figyelemmel lenni az állami működés egészére érvényes fejlesztési tervekre is.

A gazdasági program legfőbb irányvonalát a 2021-2027-es költségvetési időszak Európai Uniósi forrás felhasználása fogja meghatározni a Heves Vármegyei Önkormányzat által ellátott kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatokhoz kapcsolódva. A következő időszak forráselosztási mechanizmusától függetlenül fontos, hogy a területi felzárkózást szolgáló beavatkozások időben feltárássra kerüljenek és reális és a valós igényeket megalapozó fejlődés menjen végbe Heves vármegye egészében.

A gazdasági program Heves Vármegye Területfejlesztési Konceptióján, Heves Vármegye Területfejlesztési Programján, Heves Vármegye Területrendezési Tervén és Heves Vármegye Integrált Területi Programján alapul, valamint figyelembe veszi a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Kormányrendeletnek (továbbiakban: Korm. rendelet) az Európai Uniósi forrásból, valamint a hazai forrásból támogatott pályázatok önkormányzat által ellátandó feladatait Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése és bizottságai döntéseiből adódóan.

1. Heves Vármegyei Önkormányzat célkitűzései

A Heves Vármegyei Önkormányzat stratégiai célja a vármegyei önkormányzat területi önkormányzati szerepkörének erősítése, és bővítése.

1. Terület- és településfejlesztési feladatok:

- a vármegye különböző adottságú térségeiben a társadalom és a gazdaság megújítását elősegítő, a térségi erőforrásokat hasznosító fejlesztéspolitika megvalósítása, települési infrastruktúra fejlesztése;
- területi egyenlőtlenségek csökkentése, a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendeletben meghatározott térségek, települések kiemelkedő fejlesztése;
- a Heves vármegyét jellemző ágazatok fejlesztése (pl. mezőgazdaság, turizmus, járműipar);
- a jelentős természeti értékkel rendelkező Heves vármegyei térségek fejlesztése, amelyek valamely szempontból kiemelkedő értéket képviselnek adottságaik alapján (pl. Tisza-tó, Mátra-Kékestető).

2. Településrendezés, településfejlesztés:

- az elfogadott vármegyei rendezési terv hatályosulásának biztosítása;
- a fejlesztési igények és a természeti erőforrások felhasználása egyensúlyának elősegítése;
- a települési önkormányzatok segítése a településrendezési, településüzemeltetési feladataik szakszerű ellátásában;
- a térségi főmérnök foglalkoztatásával a vármegyei települési önkormányzatokat érintő közlekedési- és közműfejlesztések megvalósításának támogatása, koordinálása.

3. A kutatás-fejlesztés, és az innováció elősegítése:

- K+F szektor fejlesztése érdekében együttműködés a Heves Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamarával, megtalálандó azon fejlesztési célterületeket, melyek révén a városok és települések gazdasági ereje, ezzel együtt a helyi termékek hazai felhasználásának mértéke növelhető;
- ipari beruházások ösztönzése, amelyek a gyártás/termelés kapacitásainak növelése mellett valós K+F fejlesztéseket is tartalmaznak.

4. A vármegye foglalkoztatási helyzetének javítása:

- Heves Vármegyei Foglalkoztatási Paktum projekt sikeres megvalósítása és folytatása;
- a foglalkoztatási helyzet javítása a Heves Vármegyei Kormányhivatallal történő együttműködés keretében;
- Heves vármegyére kiterjedő foglalkoztatási együttműködések képzési- és foglalkoztatási programjainak, munkaerő-piaci programjainak megvalósítása;
- Heves vármegyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás ösztönzések és társadalmi együttműködések erősítésének támogatása;
- regisztrált álláskeresők munkaerőpiaci reintegrációjának elősegítése; inaktívak felkutatása és bevonása a munkaerőpiaci folyamatokba;
- hiányszakmákhoz kapcsolódó oktatási- és képzési programok megvalósításának ösztönzése.

5. Hátrányos helyzetű célcsoportok felzárkóztatása:

- az EFOP-1.6.3-17-2017-00019 azonosítószerű projekt keretén belül kialakított vármegyei szintű koordinációs és konzultációs rendszer, illetve együttműködések továbbvitele a TOP_PLUSZ-3.1.3-23-HE2 konstrukció keretén belül;
- vármegyei szinten a hátrányos helyzetű célcsoportokat érintő beavatkozások összehangolása;
- a vármegyében működő érintett szervezetek, intézmények, önkormányzatok, valamint a közösségi programokhoz kapcsolódóan a tartós szegénységben élők, segítségre szoruló, romák és helyi közösségeik igényeinek és tevékenységeinek koordinálása;
- öt kiemelt célcsoport helyzetének feltérképezése és az esélyegyenlőség erősítése a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása során (gyerekek, nők, idősek, fogyatékkal élők, romák);
- együttműködés a felzárkózáspolitikai által generált helyi gazdaságfejlesztési projektek kidolgozásában, végrehajtásában.

6. Környezetvédelmi program, klímastratégia és intézkedések:

- Heves vármegye Környezetvédelmi Programjának megújítása, az abban megfogalmazott intézkedések végrehajtásának ösztönzése, a környezeti állapot javításának támogatása;
- Heves vármegye klímastratégiájában megfogalmazott célok és intézkedések végrehajtásának ösztönzése; a klímastratégiában meghatározásra kerültek azok a beavatkozási területek, és konkrét intézkedések a gazdasági program által is érintett időszakokra vonatkozóan, amelyek lehetővé teszik, hogy a vármegye felkészüljön a klímaváltozásra, csökkentse környezeti hatásait és így a jövő nemzedéke számára változatlan, vagy a jelenleginél jobb állapotban adja át a vármegye környezetét;
- Heves Vármegye Önkormányzata minden projekttervezési- és értékelési folyamatban kiemelt szempontként kezeli az adott projekt, fejlesztés hatását az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése érdekében;
- környezetvédelmi szempontú K+F+I+O folyamatok erősítése;
- szemléletformálási akciók folytatása.

7. Közlekedésfejlesztés:

- közúthálózat fejlesztése érdekében az érintett szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartás és a fejlesztési igények egyeztetése;
- kerékpárút hálózat fejlesztése érdekében Vármegyei Kerékpár-stratégia elkészítése.

8. Kulturális és természeti értékek megőrzése:

- a Heves Vármegyei Értékek palettájának szélesítése, különös tekintettel a Heves vármegyei termékek értékékként való számbavételére

9. Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával közösen végzett szerepvállalás folytatása:

- a Heves vármegyei termékek piacra jutásának elősegítése;
- közös rendezvények lebonyolítása a Heves vármegyei termékek népszerűsítésének céljából;
- a történelmi borvidékeinken termelt borok népszerűsítése, borfogyasztási kultúra megismertetése.

10. Nemzetközi kapcsolatok, Európai Unió tájékoztatás:

- a nemzetközi kapcsolatok terén kiemelt szerep jut a testvérmegyei együttműködésnek. Heves vármegye a romániai Hargita és Kovászna megyékkel, valamint a lengyelországi Przemysl járással ápol testvérmegyei kapcsolatot, amely többek között kiterjed a helyi értékek megőrzésével, stratégiai tervezéssel, terület-, és vidékfejlesztéssel kapcsolatos jó gyakorlatok, tapasztalatok megosztására;
- a Heves vármegyében élő magánszemélyek, valamint a vármegyében működő vállalkozások, civil szervezetek és intézmények részéről élénk érdeklődés mutatkozik az Európai Unió által koordinált gazdasági lehetőségek, az unióból érkező pénzügyi források iránt.

Ezért figyelemre méltó lehetőség a Vármegyei Önkormányzati Hivatal által részben saját, részben az Európai Unió által nyújtott közvetlen forrásból a Heves vármegyében Europe Direct Heves elnevezéssel működtetett tájékoztató központ (továbbiakban: EDH) tevékenysége.

Az EDH munkatársai az erre a célra rendelkezésre álló elektronikus felületeken, valamint területfejlesztési, vidékfejlesztési témában rendezett fórumokon és egyéb rendezvényeken, eseményeken arra törekszenek, hogy a lehetőségek szerinti tájékoztatás, párbeszéd fenntartásával az adott tárgykörben releváns információt juttassanak el a Heves vármegyei településeken élő magánszemélyekhez, gazdasági és civil szereplőkhöz.

Az EDH többek között szükségesnek látja szélesebb körben ismertetni a közvetlenül Brüsszeltől igényelhető pénzügyi forrásokat is, továbbá a kommunikációs tevékenység fókuszában tartani a strukturális és kohéziós alapok bemutatását és felhívni a figyelmet a már megvalósult fejlesztésekre is.

- az interaktív kommunikációs felületek használatának köszönhetően megállapítható, hogy Heves vármegye gazdasági és civil szereplői részéről növekvő érdeklődés van a strukturális alapok és a kohéziós alap forrásaira épülő ágazati és területi operatív programok, továbbá az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra épülő vidékfejlesztési program és programok jövőjét illetően az Európai Unió 2021-2027-es költségvetési periódusában.

2. A Heves Vármegyei Önkormányzat által meghatározott célok végrehajtása érdekében tervezett feladatok

A Möt. 27. § (1) bekezdése szerint „A vármegyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladatokat lát el.” A területfejlesztési feladatokat a 2023. évi CII. törvény, valamint a fent említett Korm. rendelet tételesen rögzíti.

2.1 Célok megvalósítása érdekében partnerszervezetekkel való együttműködések

2.1.1. A Heves Vármegyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum több éves működése során kialakított együttműködés továbbvitele abból a célból, hogy a vármegyei jogállására tekintettel – a vármegye illetékességi területébe nem tartozó Eger Megyei Jogú Várossal együttműködésben kerüljenek meghatározásra a fejlesztési célok.

2.1.2. Az Észak-magyarországi Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum alapján létrejött együttműködés folytatása, a régió vármegyei (Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén) érdekérvényesítő képességének erősítése a közös fejlesztési irányok és szükségletek mentén.

2.1.3. Vármegyei Önkormányzatok Országos Szövetsége

A vármegyei önkormányzatok szerepének erősítése érdekében együttes fellépés, valamint javaslatok kidolgozása szükséges a kormányzati szervek részére. Cél, hogy a vármegyék szerepvállalása folyamatosan egyre hangsúlyosabbá váljon, a vármegye, mint területi szereplő terület- és településfejlesztésben betöltött szerepe erősödjék, tekintettel arra, hogy a fejlesztési igényekről való tudomása széleskörűbb és közvetlenebb, mint a kormányzati szereplőknek. A MÖOSZ delegálása alapján Heves Vármegyei Önkormányzata Közgyűlésének Elnöke részt vesz egyes operatív programok monitoring bizottsági munkájában.

2.1.4. Tisza-tó Fejlesztési Tanács

A Tisza-tó térségét 2025. január 1-től kiemelt térségként nevesíti a területfejlesztésről szóló törvény. A Tisza-tó Fejlesztési Tanács, melynek illetékességi területe négy vármegyére (Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar) terjed ki, önálló fejlesztési dokumentumokkal rendelkezik. E térség fejlődése érdekében szükséges a meghatározott fejlesztési irányok, fejlesztési célok elérését ösztönző programok és projektek megvalósításában való aktív részvétel (a régió közbiztonságának-vízbiztonságának fejlesztése; vízparti és egyéb közösségi területek fejlesztésének támogatása; rendezvények támogatása; aktív turisztikai fejlesztések megvalósítása), biztosítandó Heves vármegye részére a Tisza-tó térségében történő – terület- és lakosságnagyságának megfelelő – szerepvállalását, súlyát. Törekedni kell arra, hogy a négy vármegye konstruktív együttműködésével a Tisza-tó turisztikai térség adta lehetőségeket minél jobban kiaknázzuk. Elengedhetetlen továbbá, hogy a 2021-2027 utáni fejlesztési ciklus tervezése során a készülő tervdokumentumokba és operatív programokba az érintett térség minél több fejlesztési célja beépüljön.

2.1.5. Egyéb szakmai szervezetek

Az elmúlt években a Heves Vármegyei Önkormányzat is kinyilvánította elkötelezettségét a klímavédelem ügyében. Fontos feladat a korábbi KEHOP-1.2.0 konstrukció keretén belül megvalósított projekt alapján kialakított partnerség (Heves Vármegyei Éghajlatváltozási Platform) továbbvitele. A Klímabarát Települések Szövetségével többéves együttműködésre tekinthetünk vissza, de nyitottnak kell lenni új szakmai szervezetek bevonására is.

2.2. Pályázati tevékenységek biztosítása települési önkormányzatok részére

Jelenleg több, mint 50 önkormányzattal működünk együtt a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz vonatkozásában, mivel a legtöbb települési önkormányzat esetében nem áll rendelkezésre a megfelelő tapasztalat és szakértelem, ezért külső szakértő igénybevétele szükséges a sikeres projektek végrehajtása érdekében.

A vonatkozó területfejlesztési feladatok ellátása kapcsán a Heves Vármegyei Önkormányzati Hivatal apparátusában, a projektek koordinálása és végrehajtása kapcsán pedig Heves Vármegye Önkormányzatának cégeinél vannak olyan szakemberek, akik a települési önkormányzatok pályázati feladatainak ellátása során megfelelő szakmai segítséget tudnak nyújtani.

A pályázati tevékenységeket az alábbi célterületeken kívánjuk megvalósítani:

a) települési alap-infrastruktúra és intézményi fejlesztések

Alapvető cél, hogy a vármegye lakosai a szolgáltatásokat hasonló színvonalon érhessék el, lakjanak bármely településen. Ennek fényében a következő fejlesztések kerülhetnek fókuszba:

- orvosi rendelők kialakítása, fejlesztése
- szociális alapszolgáltatási központok létrehozása
- óvoda és bölcsőde fejlesztések
- közutak, belterületi utak, kerékpárutak építése, fejlesztése

b) energetikai és környezeti fejlesztések

A fejlesztések által az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérést ösztönözzük, csatlakozva a globális erőfeszítésekhez. További fontos cél, hogy az önkormányzatok intézményeiket gazdaságosan és biztonságosan fenn tudják tartani, amely a megújuló energia felhasználásával jelentős előnyt jelent számukra. Elengedhetetlenek továbbá a klímaváltozás negatív hatásait ellensúlyozandó kék- és zöld infrastruktúra fejlesztések. Célunk, hogy vármegyénk környezetét e fejlesztések által is óvjuk és egy egészséges környezetet adhassunk tovább az utánunk következő generációnak.

c) turisztikai fejlesztések

Az aktív turizmus fejlesztésére nagyobb hangsúlyt kell fektetni, valamint törekedni kell a napjainkban még mindig jelentős szezonális csökkenésére.

Ennek érdekében kerékpárutak fejlesztése valósul meg, amelyhez kapcsolódóan Kerékpáros-stratégiát kívánunk kidolgozni, annak érdekében, hogy vármegyénkben a kerékpáros turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázásra kerüljenek, új kerékpárutak a már meglévőkhöz csatlakozva épüljenek, mintegy hálózatosodva, és turisztikai állomásokat érintsenek, mivel ez idáig erre csak korlátozott mértékben került sor.

A szabadidős kerékpározás lehetőségének megteremtése, a szolgáltatási színvonal helyi szintű fejlesztése alapvető feltétele a kerékpáros turizmus kialakulásának, fejlődésének. A turisztikai fejlesztésekkel célunk a térségi szintű, turisztikai termécsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, melyekkel vármegyei szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatók meg. Ennek keretében a helyi-, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális-, épített-, és természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaság élénkítése és a foglalkoztatás növelése érdekében. A turisztikai térségeket tekintve a fentebb említett Tisza-tavon kívül támogatandó az országos viszonylatban is egyedi adottságokkal bíró (pl. klimatikus viszonyok, az ország legmagasabb pontja) Mátra-Kékestető, illetve a vármegyénket keletről határoló és rengeteg turisztikai vonzerővel bíró (pl. Gyógyvizek völgye) Bükk hegység térsége.

d) gazdaságfejlesztés

A gazdaságfejlesztésnek vármegyénkben továbbra is hangsúlyos szerepe van, amely a belső erőforrásokra épülő, gazdaságélénkítő és foglalkoztatás-ösztönző térségi és helyi gazdaságfejlesztés fő színtere, stratégiai célja az ehhez szükséges helyi feltételek biztosítása, illetve a vármegyében a helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges infrastrukturális háttér és szolgáltatások fejlesztésének támogatása. A komplex gazdaságfejlesztéssel az infrastrukturális feltételeket kívánjuk megteremteni a gazdasági szektor szereplői részére, amely jelentős hatással van a foglalkoztatás helyzetének javítására.

A fejlesztések során ipari parkokat alakítunk ki, korszerűsítünk, helyi piacok létrehozását támogatjuk, amellyel a helyi termelők gazdasági helyzete is erősödhet. A helyi piacok támogatásán keresztül továbbra is célunk a helyi termékek népszerűsítése.

A gazdaságfejlesztéshez az elmúlt években elkészült M25-ös út is jelentősen hozzájárul, mivel a közlekedési infrastrukturális feltételek adottá váltak az M3-as autópálya közvetlen elérhetőségére a vármegyeszékhelyről. További útfejlesztések tárgyában is együttműködünk az illetékes hatóságokkal és szervezetekkel annak érdekében, hogy a vármegye minden térsége könnyen és gyorsan megközelíthető legyen.

A Heves Vármegye Önkormányzata a települési önkormányzatok szakmai segítségnyújtása során kiemelt figyelmet fordít a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program_Plusz, a Magyar Falu pályázati program és a Versenyképes Járások Program lehetőségeire is, amelynek igénybevételével számos komplex fejlesztés valósulhat meg.

2.3 Heves Vármegye Önkormányzatosaját projektjeinek megvalósítása

Heves Vármegye Önkormányzata a saját pályázatainak megvalósítását folytatja a jövőben is, amelynek végrehajtása szigorú szabályok mentén történik.

Az évekkel ezelőtt megkezdett TOP_Plusz finanszírozású vármegyei foglalkoztatási paktum pályázat megvalósítása átnyúlik ezen önkormányzati ciklusba, amelynek során kiemelt célunk a foglalkoztatás helyzetének javítása, a foglalkoztatásba bevont személyek számának jelentős emelkedése. A hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségének biztosítása is feladatunk, valamint e célcsoportoknak a munkaerőpiacra történő újbóli bevonása is jelentős feladatot és felelősséget jelent. Ennek érdekében számos szakmai együttműködés keretén belül magas szakmai színvonalon valósítjuk meg mind a Paktum, mind a TOP_Plusz 3.1.3. konstrukcióban futó, helyi humán fejlesztéseket célzó saját projektünket.

A korábbi években megvalósított KEHOP-1.2.0 projekthez szorosan kapcsolódva kívánjuk a pályázati lehetőségeket kihasználni a TOP_Plusz 1.1.1 Klímaturatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás konstrukciót érintően, amelynek keretén belül folytatni kívánjuk a klímaváltozással kapcsolatos felkészítést vármegyénknek, amit elsősorban szemléletformálási akciókon keresztül tudunk elérni.

Jelentős szerepet kívánunk vállalni a TOP_Plusz aktív turisztikai forrásainak felhasználásában. Önkormányzatunk a meglévő aktív turisztikai hálózatok esetleges hiánypótló hálózat-fejlesztését (bővítését), valamint vármegyei és térségi szinten is kiemelt jelentőségű aktív turisztikai hálózat fejlesztését tervezi, amely a vármegyén belül nagyobb térségeket érinthet. Továbbá Heves Vármegye Önkormányzata, mint kiemelt kedvezményezett tudja biztosítani, hogy több vármegyét érintő fejlesztések – természetesen az érintett vármegyék koordinált forrástervezésével – célzottan megvalósuljanak (pl. Tisza tavi fejlesztések). Heves Vármegye Önkormányzata a jövőben is nagy hangsúlyt kíván fektetni arra, hogy a megvalósuló aktív turisztikai fejlesztések megfelelő működtetése,

üzemeltetése a kialakítást követően is biztosított legyen és a látogatók számára elérhetőek legyenek, így a vármegyei koordináció mellett megvalósuló fejlesztések hosszú távon fenntarthatók lesznek mind gazdasági, mind környezeti szempontból.

Számos nemzetközi pályázat megvalósítása vár ránk, amelynek keretén belül a nemzetközi kapcsolatainkat tovább kívánjuk erősíteni, valamint a határmenti térségek gazdasági szerepének erősítését kívánjuk elérni.

Napjainkban a Heves Vármegye Önkormányzata legjelentősebb feladata a TOP_Plusz projektek végrehajtása, amely projektek jelentős részének megvalósítása túlnyúlik az előző önkormányzati cikluson.

2.4. A 2021-27-es tervezési ciklusban való aktív részvétel

A 2021-27-es tervezési ciklus fő irányvonalai az alábbiak, amelyeket a tervezési folyamatokban alkalmazunk és a fejlesztési igényeket e pontokhoz kapcsoljuk:

- Intelligensebb Európa – Innovatív és intelligens ipari átalakulás: ezen irányvonalhoz való kapcsolódás Heves vármegye esetében már a korábban elvégzett feladatoknak köszönhetően megalapozott, mivel célja többek között az együttműködések támogatása (pl. oktatás területén, K+F szektorban), valamint nemzeti határokon átnyúló hálózatépítés, együttműködés és tapasztalatcsere támogatása, beleértve a közös régiókon átnyúló, transznacionális és interregionális projekteket.
- Alacsony szén-dioxid-kibocsátású és zöldebb Európa – Tiszta és méltányos energetikai átállás, zöld és kék beruházás, körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és kockázatmegelőzés: feladataink és a fejlesztési célok meghatározása során az energiahatékonyság növelésére és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelésére kiemelkedő hangsúlyt fektetünk.
- Jobban összekapcsolt Európa – Mobilitás és regionális IKT-összekapcsolódás: közlekedési hálózatok fejlesztésére törekszünk az illetékes szervezetek és hatóságok bevonásával.
- Szociálisabb Európa – A szociális jogok európai pillérének végrehajtása: Heves vármegye fejlődésének előmozdítása érdekében a lemaradó térségek és a hátrányos helyzetű csoportokat célzó foglalkoztatási, szociális, oktatási és egészségügyi beruházások - beleértve az infrastruktúra fejlesztések - végrehajtását támogatjuk.
- A polgárokhoz közelebb álló Európa a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztése és a helyi kezdeményezések támogatása révén: az integrált társadalmi, gazdasági, kulturális és környezeti fejlődés előmozdítása érdekében a vidéki térségekben támogatjuk a hiányzó infrastruktúra kiépítését és egyéb, valós igényeken alapuló fejlesztési szükségletek létrehozását.

2.5. Turisztikai és gazdasági szerepkör erősítése Heves vármegye vonatkozásában

Célunk Heves vármegye belföldi és külföldi turisztikai és gazdasági szerepkörének erősítése, melynek érdekében a rendelkezésre álló eszközeinkkel kívánunk a meglévő hazai és határon túli partnerek mellé új együttműködések kialakítani. Ezen túlmenően további hangsúlyt helyezünk a meglévő kapcsolataink fejlesztésére Hargita és Kovászna megyével, valamint Przemysl járással továbbá, fontosnak tartjuk a szlovák-magyar kapcsolatokat a határmenti gazdaság fellendítése érdekében.

2.6. A Heves vármegyei Értékek megőrzése

- A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény megteremtette annak lehetőségét, hogy a Vármegye Önkormányzata önként vállalt feladatként Vármegyei Értéktár Bizottságot hozzon létre. A Vármegyei Értéktár Bizottság, mint a nemzeti értékpiramis második lépcsőfoka közreműködik a magyar nemzeti értékek és lehetőségek szerint végső soron a hungarikumok körének a meghatározásában, felkutatásában, dokumentálásában, rendszerezésében, népszerűsítésében, a jelenlegi és a jövő nemzedékkel történő megismertetésében.
- A Vármegyei Értéktár Bizottság tevékenységével hozzájárul az osztársadalmi szempontból kiemelkedő jelentőségű helyi, területi és nemzeti identitástudat megőrzéséhez, megerősítéséhez és a jövő generációknak történő átadásához.
- A Vármegye Önkormányzata területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladataihoz illeszkedik a Vármegyei Értéktár Bizottság azon tevékenysége, mellyel részt vesz a nemzeti értékek összegyűjtésén keresztül azok szélesebb körben való megismertetésében, így lehetővé válhat a helyi termékek, áruk nagyobb ismertsége. Ezáltal bővíthetnek a helyi termelők piaci lehetőségei, amely hozzájárulhat a vidék megtartó erejéhez és társadalmi, gazdasági fejlődéséhez.
- A hungarikum törvény megteremtette annak kereteit is, hogy Magyarország határain túli területeken a Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) külhoni tagszervezetei külhoni nemzeti értéktárat, valamint Külhoni Nemzetresz Értéktár Bizottságot, a MÁÉRT külhoni tagszervezete által támogatott, önkormányzatisággal rendelkező szervezet vagy más jogi személy működési területe vonatkozásában külhoni települési, illetve külhoni tájegységi értéktárat, valamint Külhoni Települési Értéktár Bizottságot, illetve Külhoni Tájegységi Értéktár Bizottságot hozzon létre alapvetően az ott fellelhető nemzeti értékek azonosítása, megőrzése, gondozása értéktárba történő felvétele céljából.

Ezen szervezeti tagozódás és értékmegőrző tevékenység alkalmat ad arra, hogy Heves Vármegye Önkormányzata, illetve az Értéktár Bizottság, elsődlegesen a romániai Hargita és Kovászna megyéket, mint testvérmegyéket és azok területét, érintően Heves vármegye, valamint Erdély és Székelyföld értékeire fókuszálva, ezen értékek gondozása mentén alakítson ki és tartson fel együttműködést.

3. Költségvetési-, gazdálkodási környezet, vagyongazdálkodás

A megyei önkormányzatok állami konszolidációját követően a vármegyei önkormányzatoknak 2012-től kezdődően az intézményfenntartó- és működtető struktúra helyett, terület- és vidékfejlesztési, foglalkoztatás-bővítési rendszerek támogatását kell biztosítani.

Az Möt. 117. §-ban rögzítésre került, hogy az Országgyűlés feladatfinanszírozási rendszer keretében a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott módon támogatja a helyi önkormányzatokat az alábbiak szerint:

„a) kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak – felhasználási kötöttséggel – a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához a feladat, a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve a lakosság szám alapján támogatást biztosít,

b) az a) pontba nem tartozó feladatainak ellátásához felhasználási kööttséggel járó, vagy felhasználási kööttség nélküli támogatást nyújthat.”

A támogatás biztosítása a következő szempontok szerint történik:

- a) takarékos gazdálkodás,
- b) a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható saját bevétele,
- c) a helyi önkormányzat tényleges saját bevétele.

A feladatfinanszírozási rendszernek biztosítania kell a helyi önkormányzatok bevételi érdekeltségének fenntartását. A központi költségvetés által biztosított forrást a helyi önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja. Az ettől eltérő felhasználás esetén a helyi önkormányzat köteles a támogatás összegét – az államháztartásról szóló törvényben meghatározott kamatokkal terhelve – a központi költségvetésbe visszafizetni. Kivételes esetben, jogszabályban meghatározott módon a helyi önkormányzat működőképessége megőrzése érdekében kiegészítő támogatás adható.

Heves Vármegye Önkormányzata vagyoni, pénzügyi helyzetének jellemzője, hogy szinte teljes mértékben a központi költségvetés feladatfinanszírozásától függ. Nem rendelkezünk olyan számottevő pénzügyi erőforrással, mely folyamatos, tartós és jelentős volumenű saját bevételt eredményezne. A saját bevételünk éves összege nem éri el a működésre kapott központi költségvetési támogatás éves összegének 5 %-át. Működésünk biztosítása érdekében szükséges az alapfeladatainkhoz illeszkedő, illetve az azon túlmutató pályázati források maximális kihasználása is.

Mindezek miatt a pénzügyi egyensúly megtartása érdekében az ellátandó feladatokat racionalizálni és rangsorolni szükséges, és az elérhető pályázati források folyamatos figyelemmel kísérésével és feltárásával, azok megszerzésére kell törekedni.

A vármegyei önkormányzatok a 2012. évtől törvényi rendelkezés alapján a Magyar Államkincstárnál kötelesek pénzforgalmi számláikat vezetni, a pénzeszközök után kamatbevétel nem keletkezik. Hitelfelvételi, vagy más egyéb kölcsön jellegű ideiglenes forrással (pl. folyószámlahitel) sem számolhatunk, ugyanakkor pénzügyi intézet felé fennálló kötelezettségeink sincsenek.

A Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény az Önkormányzatunkat érintő támogatások jogcímét 2025. január 01. napi hatállyal a következők szerint állapítja meg:

- Önkormányzatunk feladataihoz közvetlenül kapcsolódó kiadások támogatásaként 342,6 M Ft került rögzítésre.

A támogatás mértéke 2025. január 01. napjától 79,5 M Ft-tal magasabb, mint a megelőző 4 évben. Ezzel párhuzamosan azonban semmilyen egyéb támogatás nincs nevesítve a központi költségvetésben a vármegyei önkormányzatok részére.

Az önként vállalt feladatok pénzügyi forrása saját bevétel lehet, illetve az előző évi költségvetési maradvány nyújthat fedezetet.

A korábbi évek gazdálkodási gyakorlata azt mutatja, hogy a vármegyei önkormányzatok kötelező feladatainak volumene lineárisan nem függ a területi nagyságtól, ugyanakkor az állami támogatás elosztásának mértékénél ez figyelhető meg. A vármegyei önkormányzatok részére 2020-tól változatlan nagyságrendben biztosított állami támogatás összege 2025. évben megemelkedett. Bár az Önkormányzatunk részére megállapított forrás összege az egyik legalacsonyabb a vármegyei önkormányzatok között, a támogatás megemelkedett összege

alapvetően megteremti a kiegyensúlyozott működés és gazdálkodás lehetőségét. Az előző évekhez hasonlóan továbbra is szükséges azonban a rendkívül takarékos gazdálkodás.

A konszolidációs törvény alapján a vármegyei önkormányzatok vagyoni elemei, vagyoni értékű jogai 2012. január 1-jétől az állam tulajdonába kerültek, amely alól kivételt képezett az átadás-átvételi megállapodásban megjelölt, a vármegyei önkormányzat feladatellátásához, és a hivatal működéséhez szükséges ingó és ingatlan vagyoni kör. A megváltozott vagyon volumene és összetétele jelentősen behatárolja az önkormányzat részére képezhető működési bevételek körét, ugyanakkor értelemszerűen a korábbi vagyon fenntartásával járó költségek is csökkentek.

Magyarország Alaptörvényének 38. cikkelye rögzíti, hogy a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon. A nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

Heves Vármegye Önkormányzatának vagyona a nemzeti vagyon része, amely törzsvagyon vagy üzleti vagyon lehet. A törzsvagyon közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja. Ezen vagyoni körbe tartozik Heves Vármegye Önkormányzatának a Megyeháza (3300 Eger, Kossuth Lajos út 9. szám) ingatlanán fennálló tulajdonrésze, mely ingatlan a magyar állammal (vagyonkezelője a Heves Vármegyei Kormányhivatal) közös tulajdont képező műemlék épület. Ebbe a vagyoni kategóriába tartozik továbbá az Eger, Dobó tér 6/a. szám alatt található irodaépület harmadik szintjén lévő iroda-együttes. Azingatlan szintén a magyar állam (vagyonkezelője az Országos Gyermekvédelmi Szolgálat), mint tulajdonostárs és Önkormányzatunk közös tulajdonában van.

A Megyeháza „A” épületének a Kormányhivatallal megosztott használata miatt is indokolt az együttes felújítási program végrehajtása központi költségvetési források bevonásával. Terveink között szerepel a tetőhéjzat, külső homlokzatok javítása, színezése, külső nyílászárók cseréje, energetikai korszerűsítés, gépészeti korszerűsítési beavatkozások. A fejlesztési lehetőségeket az ingatlanokkal kapcsolatban kihasználni törekszünk.

A Dobó tér 6/A. szám alatti ingatlan komplex energetikai, épületszerkezeti felújítása középtávon szintén indokolt.

A vármegyei önkormányzat törzsvagyonát a kötelező feladatok színvonalas ellátása érdekében, jó gazda módjára költségtakarékosan, értékének megőrzésével, állagának védelmével szükséges működtetni, és biztosítani kell a karbantartáshoz, felújításhoz elengedhetetlen forrásokat.

Heves Vármegye Önkormányzata korlátozottan forgalomképes vagyonelemei a gazdasági társaságokban fennálló részesedések, mely gazdasági társaságok alapvetően az önkormányzat kötelező feladatainak ellátásában vesznek részt, így azoknak a hosszútávon történő meg-, és fenntartása a tulajdonos(ok) részéről indokolt.

Gazdasági társaság neve:	Tulajdoni részesedés:
Heves Vármegyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.	100%
Heves Vármegyei Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Kft.	100%
Agria Térségfejlesztési Nonprofit Kft.	100%
Heves Vármegyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.	51,72%
Tisza-tó Fejlesztési Kft.	25%.

Üzleti vagyoni körbe tartoznak a forgalomképes vagyontárgyak. Az önkormányzat vagyona jelenleg biztosítja a feladatellátást, azonban a tevékenység esetleges bővülésével, annak változásánál számolni kell a szükséges tárgyi-, vagyoni feltételek biztosításával.

Heves Vármegye Önkormányzata egy darab saját tulajdonú gépjárművel rendelkezik, egyébként a közgyűlés elnöke részére operatív lízing keretében SKODA SUPERB típusú személygépjárművet bérel, valamint a közgyűlés alelnökei részére a 100%-ban Önkormányzati tulajdonú Heves Vármegyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft-től bérel szintén SKODA típusú személygépjárműveket. A

2026. évben megfelelő felételek esetén lehetőségünk nyílna a közgyűlés elnöke részére lízingelt SKODA SUPERB típusú személygépjármű megvásárlása vagy az elnöki gépjármű egyéb konstrukció mentén történő biztosítására. A jelenleg több cikluson át használt, magas futásteljesítménnyel rendelkező alelnöki autót pedig a jövőben elsődlegesen tartós bérlet vagy lízing keretében kívánjuk beszerezni.

A vagyonnal való gazdálkodás során az Önkormányzat vagyonrendelete az irányadó.

Heves Vármegye Önkormányzatánál a feladatát megbízási jogviszonyban ellátó belső ellenőr a 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv és az éves munkaterv alapján végzi az ellenőrzéseket. Az önkormányzat célkitűzései határozzák meg a kapcsolódó **belső ellenőrzési** célokat.

A feladatrendszerhez kell igazítani az ellenőrzési feladatokat is. Az ellenőrzésnek elemezni, vizsgálni kell a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valóságát. A feladatok ellátásánál a gazdaságos és költségtakarékos prioritásoknak kell érvényesülnie, ezért elsődlegesen a pénzügyi, a gazdaságossági és teljesítményellenőrzésekre van szükség.

A belső ellenőrzés feladata elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelést, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét.

Az ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, az ellenőrzési tapasztalatok hasznosítása súlyponti feladatot képez.

4. ZÁRSZÓ

Heves Vármegye Önkormányzata a jövőben is a Heves vármegyei polgárok érdekeit kívánja szolgálni a jelen Gazdasági Programban meghatározott célkitűzések, feladatok végrehajtása mentén. Feladatellátása során a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti annak érdekében, hogy a Heves Vármegye Területfejlesztési Koncepciójában meghatározott célnak megfelelően HEVES VÁRMEGYE MAGYARORSZÁG HARMONIKUSAN FEJLŐDŐ, ÉLHETŐ VÁRMEGYÉJE legyen.